

Z nových zisků archivu 1: Památník Brabcovy restaurace U Pinkasů z let 1929 – 1937

Archiv hl. m. Prahy při naplňování svého poslání vedle hlavního zdroje doplňování svých fondů a sbírek, kterým je provádění tzv. skartačního řízení převážně u úředních (ale také celé řady kulturních, školských či naopak justičních aj. státních) institucí či ekonomických subjektů apod., se již v podstatě od svého vzniku v r. 1851 zabývá též cílenou akvizicí pragensiálních archiválií. Tato jeho činnost se rozvinula především v meziválečném období (nákupy písemností, ale též starých tisků, rytin, fotografií či mincí a medailí ve vyhlášených aukčních síních typu Zinek či Topičovův salonu) a po roce 1989, neustala ovšem nikdy ani v dobách archivu zdaleka méně příznivých, kdy se podařilo zachránit množství jednotlivin i celků. Protože některé rozsáhlejší akvizice (např. předané osobní či rodinné pozůstalosti) vyžadují pro své zpřístupnění nejširší badatelské veřejnosti buď časově náročné zpracování archivních pomůcek, nebo většinou kompletní digitalizaci a s ní spojený alespoň základní obsahový a technický popis zpravidla každé jednotliviny, chtěli bychom napříště touto formou již krátce po jejich získání představovat postupně buď některé nejzajímavější „artefakty“ či z pohledu historického, památkového nebo uměleckohistorického významné celky prezentováním alespoň vybraných částí.

První takovouto ukázkou je památník jedné z proslulých pražských restaurací, který se objevil po mnoha desetiletích v aukční nabídce (v dnešní době již elektronické) a byl získán za nejnižší, tedy vyvolávací cenu. Jeho cena pro kulturní dějiny i cena „pocitová“ je pro každého Pražáka se vztahem k našemu společnému městu a jeho minulosti i současnosti samozřejmě mnohonásobně vyšší a s cenou finanční tudíž nesouměřitelná (JH), neboť restaurace U Pinkasů na Jungmannově náměstí patří již více než 170 let mezi nejoblíbenější a nejznámější pražské pivnice vůbec. Díky hostinskému Jakubu Pinkasovi se zde v Praze vůbec poprvé začalo čepovat plzeňské pivo, a to již roku 1843. Velice záhy se restaurace stala místem setkávání významných osobností domácího společenského, kulturního i politického života, ve kterém se - podobně jako např. v pivnicích U Fleků či U sv. Tomáše - odehrávaly schůze a setkání řady spolků i nejrůznějších neformálních sdružení.

Významné obohacení dosud známých dokumentů k dějinám restaurace U Pinkasů představuje památník. V památníku nacházíme záznamy z let 1929-1937, tedy z období, kdy restauraci vlastnil a vedl František Brabec. Jeho podobizna (malba akademického malíře Josefa Bureše) také uvádí celý památník, ve kterém nacházíme podpisy a příležitostně také další zápisy domácích i zahraničních návštěvníků (zejména z Německa, Francie a USA). Spektrum osobností je skutečně široké - z umělců zde nacházíme malíře Jana Skramlíka, malíře, herce a režiséra Emila Artura Pittermanna-Longena, sochaře Čeňka Vosmíka a Vlastimila Amorta, básníka a spisovatele T. R. Fielda (vl. jménem Theodor Adalbert Rosenfeld), spisovatele a překladatele ze staroindičtiny Bedřicha Votýpku, či hudebního skladatele Oskara Nedbala. Návštěvě restaurace U Pinkasů se nevyhýbali ovšem ani sportovci, např. atlet a propagátor otužilectví Alfred Nikodém, fotbalista, hokejista a tenista Karel Koželuh nebo vzpěrač (olympijský vítěz z roku 1932) Jaroslav Skobla. V červnu 1930 připojila svoje podpisy do památníku také slavná dvojice Jiří Voskovec (jeho matka Jiřina pocházela z rodiny Pinkasů) a Jan Werich. Svoje podpisy doplnili veršem „Ať je teplo nebo mrazivo, račte kráčet k Pinkasovům na pivo“.

Památník po stránce obsahové významně doplní rozsahem nevelký fond rodiny Brabcových, který se již nachází v držení Archivu hlavního města Prahy, a v němž jsou obsaženy mj. fotografie a plány zachycující podobu restaurace U Pinkasů na počátku 20. století. (TS)